

คู่มือโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
โครงการทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิตสินค้าเกษตร
กิจกรรม ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพด้วยนวัตกรรมการผลิตไม้ยืนต้นเพื่อความยั่งยืน

1. ความสอดคล้อง

1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

- ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

1.2 แผนแม่บท ด้านการเกษตร

- แผนแม่บทกาแฟแห่งชาติ พ.ศ. 2561 – 2570
- แผนแม่บทบริหารจัดการทรัพยากรไฟ้และหวายแห่งชาติ พ.ศ. 2561 – 2579

1.3 ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- (ร่าง) ยุทธศาสตร์กาแฟ ปี 2566 – 2570

1.4 แผนพัฒนา

- (ร่าง) แผนพัฒนากาแฟแห่งชาติ พ.ศ. 2565 – 2574
- แผนงานพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร ตลอดจนสร้างองค์ความรู้ และภูมิปัญญา

ท้องถิ่นพ.ศ. 2561 – 2580 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2. หลักการและเหตุผล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายเรื่อง การสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิตของภาคการเกษตร โดยมีหลักการ ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ ส่งเสริมการเกษตรมูลค่าสูงและสร้างรายได้แก่เกษตรกร ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาระดับสินค้าเกษตรให้มีความปลอดภัย มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และส่งเสริมการแปรรูปพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยประสานและบูรณาการกับหน่วยงานวิชาการ เพื่อสนับสนุนและเชื่อมโยงเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่เกษตรกร และเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูง การส่งเสริมให้เกษตรกรพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น มีเรื่องราวแหล่งกำเนิดสินค้า (Storytelling) สร้างมูลค่าให้เพิ่มขึ้นด้วยความโดดเด่น การใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญายกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการ เชื่อมโยงเครือข่ายและการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ประเทศไทยมีสภาพภูมิประเทศและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของไม้ยืนต้น โดยจำแนกประเภทในการผลิตได้ 4 ประเภท คือ ไม้ยืนต้นที่ให้เนื้อไม้ ไม้ยืนต้นที่ให้ผล ไม้ยืนต้นประเภทพาล์ม และไม้ยืนต้นประเภทไผ่ ซึ่งไม้ยืนต้นให้ประโยชน์ทางตรง เช่น ผลิตภัณฑ์อาหาร หัตถกรรม อุตสาหกรรม การเกษตร การประมง การปศุสัตว์ รวมไปถึงสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ เป็นต้น ประโยชน์ทางอ้อม เช่น การสร้างความสมดุลระบบนิเวศ สร้างความหลากหลายทางชีวภาพ บรรเทาความรุนแรงของลมหรือเป็นแนวป้องกันลม ป้องกันการพังทลายของดิน การกักเก็บคาร์บอน และพืชพลังงานทดแทนในอนาคต สำหรับไม้ยืนต้นทางเศรษฐกิจสำคัญที่มีมูลค่าสูงและสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ ได้แก่ กาแฟ และมะพร้าว (มะพร้าวแกง, มะพร้าวน้ำหอม) ไม้ยืนต้นที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเป็นพืชอัตลักษณ์ประจำท้องถิ่น ได้แก่ ไผ่ หวาย (क्रम. มีมติเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2558 เห็นชอบการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกในองค์การความร่วมมือด้านไม้ไผ่และหวายระหว่างประเทศ (International Network for Bamboo and Rattan – INBAR) และให้กรมส่งเสริมการเกษตรส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกต้นไผ่และหวายในพื้นที่ป่าเศรษฐกิจและชุมชน รวมทั้งพืชเคี่ยมมัน (มะคาเดเมีย, มะม่วงหิมพานต์)

ซึ่งผลิตภัณฑ์เป็นที่นิยมของผู้บริโภคเป็นอย่างมาก มีคุณค่าทางโภชนาการสูง และตลาดมีความต้องการเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ที่จะสามารถพัฒนาต่อยอดด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตผลของไม้ยืนต้นเศรษฐกิจที่สำคัญ และเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ทั้งในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูง และขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้มีความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น และด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เน้นการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจให้เติบโตและมีความเป็นธรรมบนความสมดุลของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ด้วยเศรษฐกิจฐานชีวภาพ ส่งผลให้เกิดการรักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิต

จากความต้องการการใช้ประโยชน์ผลิตผลจากไม้ยืนต้นที่มีปริมาณเพิ่มขึ้น เกษตรกรสามารถผลิตอย่างต่อเนื่องแต่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดและภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากเกษตรกรมีความรู้เฉพาะด้านหรือเพียงบางส่วน ยังขาดองค์ความรู้ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ทั้งด้านการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การเก็บรักษาและคงสภาพ การแปรรูป รวมถึงการตลาดเพื่อสร้างมูลค่าให้สูงขึ้น เพื่อพัฒนาการผลิตไม้ยืนต้นแต่ละชนิดให้เพียงพอต่อความต้องการ การอนุรักษ์ธรรมชาติอย่างยั่งยืน และพัฒนาการใช้ประโยชน์ให้สูงยิ่งขึ้นไป ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งมีบทบาทภารกิจและมีหน้าที่ให้คำแนะนำส่งเสริมการผลิตไม้ยืนต้นทางเศรษฐกิจ ซึ่งหมายถึงพืชที่ปลูกเพื่อนำผลผลิตมาแปรรูปใช้ประโยชน์ในทางอุตสาหกรรมเกษตร เช่น พืชที่กล่าวมาข้างต้น จึงได้จัดทำ “โครงการทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพด้วยนวัตกรรมการผลิตไม้ยืนต้นเพื่อความยั่งยืน” เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพการผลิตไม้ยืนต้นให้เพียงพอต่อความต้องการ เตรียมความพร้อมและสร้างศักยภาพของเกษตรกร องค์กรเกษตรกร ฯลฯ สร้างอาชีพสร้างรายได้และยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้มั่นคง และถือเป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอีกทางหนึ่งด้วย

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตไม้ยืนต้นให้กับเจ้าหน้าที่ผู้รับชอชงานด้านไม้ยืนต้น

3.2 เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตไม้ยืนต้น ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและแปรรูปไม้ยืนต้นเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ

3.3 พัฒนาศักยภาพสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3.4 เพื่อปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่เกษตรกร

4. เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ผลิตไม้ยืนต้น ได้แก่ กาแฟ มะพร้าว ไม้ หวาย และพืชเคี้ยวมัน (มะม่วงหิมพานต์, มะคาเดเมีย) จำนวน 2,100 ราย จำแนกตามกิจกรรมพืช ดังนี้

ที่	กิจกรรมพืช	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (กลุ่ม)	จังหวัด
1.	กาแฟ	800	32	25 จังหวัด : กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี ชัยภูมิ เลย ระนอง ชุมพร สุราษฎร์ธานี กระบี่ นครศรีธรรมราช สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ตาก พะเยา แพร่ น่าน อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์
2.	มะพร้าว	600	24	22 จังหวัด : ราชบุรี นครปฐม สมุทรสงคราม สมุทรสาคร เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง กระบี่ ตรัง สตูล พังงา ภูเก็ต สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส
3.	ไม้และหวาย	425	17	11 จังหวัด : ปราจีนบุรี สระแก้ว เลย ลำปาง แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน พะเยา สกลนคร นครพนม มุกดาหาร
4.	พืชเคี้ยวมัน (มะคาเดเมีย , มะม่วงหิมพานต์)	275	11	*มะคาเดเมีย (5 จังหวัด) : ชัยภูมิ เลย เชียงราย ตาก เพชรบูรณ์ *มะม่วงหิมพานต์ (4 จังหวัด) : อุบลราชธานี ระนอง น่าน อุตรดิตถ์

5. สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่ดำเนินการ 41 จังหวัด ดังนี้

5.1 สังกัดสำนักส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรที่ 2 จังหวัดราชบุรี จำนวน 7 จังหวัด คือ จังหวัด กาญจนบุรี ราชบุรี นครปฐม สมุทรสงคราม สมุทรสาคร เพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

5.2 สังกัดสำนักส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรที่ 3 จังหวัดระยอง จำนวน 4 จังหวัด คือ จังหวัด ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว

5.3 สังกัดสำนักส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรที่ 4 จังหวัดขอนแก่น จำนวน 6 จังหวัด คือ จังหวัด นครพนม สกลนคร มุกดาหาร เลย ชัยภูมิ และจังหวัดอุบลราชธานี

5.4 สังกัดสำนักส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรที่ 5 จังหวัดสงขลา จำนวน 14 จังหวัด คือ จังหวัด ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง กระบี่ ตรัง สตูล พังงา ภูเก็ต สงขลา ปัตตานี ยะลา และจังหวัดนราธิวาส

5.5 สังกัดสำนักส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 10 จังหวัด คือ จังหวัด แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ตาก พะเยา แพร่ น่าน อุตรดิตถ์ และจังหวัดเพชรบูรณ์

6. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

6.1 กิจกรรมพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านไม้ยืนต้น

จัดอบรม (Online) ด้านการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการ และถ่ายทอดนวัตกรรมไม้ยืนต้น ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานไม้ยืนต้น ทั้งในระดับส่วนกลาง สสก. จังหวัด และระดับอำเภอ หลักสูตร : การเพิ่มประสิทธิภาพด้วยนวัตกรรมการผลิตไม้ยืนต้น เพื่อพัฒนาความรู้ และศักยภาพของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่ดูแลรับผิดชอบการส่งเสริมการผลิตไม้ยืนต้น สามารถเข้าถึง แหล่งนวัตกรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่ และสามารถถ่ายทอดนวัตกรรมเบื้องต้นได้ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เทคนิค วิธีการ และประสบการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนการสรุปผลการดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ยืนต้น ที่ผ่านมา พร้อมทั้งปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข เพื่อให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จทั้งประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการพัฒนาการผลิตไม้ยืนต้นในระดับพื้นที่ต่อไป

6.2 กิจกรรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร

6.2.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 : การอบรมเกษตรกร

1) คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งหรือเกษตรกรที่สนใจเพื่อดำเนินการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตไม้ยืนต้น กลุ่มละ 25 ราย

2) การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกษตรกร หลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพด้วยนวัตกรรม การผลิตไม้ยืนต้น โดยมีหัวข้อในการอบรม เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มาตรฐานการผลิต การตลาด การจัดการ โรคและแมลงศัตรูพืช นวัตกรรมการผลิต คาร์บอนเครดิต ฯลฯ เพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพเกษตรกรและการพัฒนา การผลิตไม้ยืนต้น

3) การประเมินผลความรู้ โดยการทดสอบความรู้ของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการก่อนการอบรม (Pre – test) และหลังจากเสร็จสิ้นการอบรม (Post – test) ตามแบบทดสอบรายชนิดพืชที่กำหนด โดยการประเมินผล การพัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกร : ผู้เข้าร่วมโครงการต้องผ่านการประเมิน Post – test ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

6.2.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 : การจัดทำแปลงทดสอบเทคโนโลยี

สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ คัดเลือกเกษตรกรภายในกลุ่มที่มีศักยภาพ พร้อมรับการ เปลี่ยนแปลง และสามารถถ่ายทอดและขยายผลองค์ความรู้สู่เกษตรกรในพื้นที่ได้ เพื่อจัดทำแปลงทดสอบเทคโนโลยี การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ยืนต้นรายพืช ได้แก่ กาแฟ มะพร้าว ไม้ หวาย มะม่วงหิมพานต์ หรือมะคาเดเมีย โดยกำหนดจังหวัดละ 1 แปลง (รายละเอียดตามภาคผนวกท้ายคู่มือโครงการฯ) ดังนี้

1) เกษตรกรรายนั้นต้องเคยผ่านการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต (กาแฟ มะพร้าว ไม้ หวาย มะม่วงหิมพานต์ หรือมะคาเดเมีย) อย่างยั่งยืนมาก่อน และมีความเป็นผู้นำ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ และสามารถเก็บข้อมูลได้ตลอดทั้งโครงการ

2) พื้นที่จัดทำแปลงทดสอบเทคโนโลยี มีความพร้อมในการพัฒนาแปลงการผลิต ไม้ยืนต้นที่มีศักยภาพ เช่น พื้นที่ซึ่งเคยเป็นจุดเรียนรู้ดูงาน พื้นที่ที่มีสภาพพื้นที่เหมาะสมต่อการทดสอบเทคโนโลยี และการพัฒนาการผลิตด้วยนวัตกรรม กำหนดพื้นที่การจัดทำแปลงฯ พื้นที่ปลูก 3 ไร่ต่อ 1 แปลงทดสอบ

3) รัฐสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับแปลงทดสอบ ดังนี้

- กาแฟ มะพร้าว สนับสนุนค่าใช้จ่ายแปลงละ 50,000 บาท

- ไข่ หวาย มะม่วงหิมพานต์ มะคาเดเมีย สนับสนุนค่าใช้จ่ายแปลงละ 40,000 บาท เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการทดสอบเทคโนโลยี อาทิ สำหรับจัดทำป้ายแปลงต้นทดสอบเทคโนโลยี ค่าปัจจัยการผลิต วัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร หรือวัสดุอุปกรณ์ที่นำไปใช้ในกระบวนการผลิตและการแปรรูป ค่าจัดทำระบบน้ำ ค่าตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้าง ค่าวิเคราะห์ธาตุอาหารในดิน ผลิภัณฑ์จากบัญชีนวัตกรรม ค่าวัสดุสำนักงาน หรืออื่น ๆ ที่มีความจำเป็นและเหมาะสม โดยวัสดุอุปกรณ์ต้องไม่ใช่ครุภัณฑ์

4) จังหวัด/อำเภอ จัดเก็บข้อมูลแปลงทดสอบเทคโนโลยี เช่น การเจริญเติบโตของพืช ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ตลอดจนข้อมูลการวิเคราะห์ดิน ต้นทุนการผลิต การจัดการแปลง รายได้ กำไรสุทธิ ฯลฯ เมื่อสิ้นสุดการทดสอบให้รายงานสรุปผลการทดสอบเทคโนโลยีนั้น ๆ รวมกับสรุปภาพรวมโครงการฯ และจัดทำรายงานเสนอให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบต่อไป

6.2.3 กิจกรรมย่อยที่ 3 : การจัดทำแปลงเรียนรู้

สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ คัดเลือกเกษตรกรภายในกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่มีความสนใจในการจัดทำแปลงเรียนรู้ หรือจุดเรียนรู้นวัตกรรม ต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ยืนต้นรายพืช ได้แก่ กาแฟ มะพร้าว ไข่ หวาย มะม่วงหิมพานต์ หรือมะคาเดเมีย (รายละเอียดตามภาคผนวกในคู่มือโครงการฯ) โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

1) เป็นเกษตรกรที่มีความเป็นผู้นำ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ และสามารถเก็บข้อมูลได้ตลอดทั้งโครงการ

2) พื้นที่จัดทำแปลงเรียนรู้ หรือจุดเรียนรู้นวัตกรรม มีความพร้อมในการพัฒนาแปลงการผลิตไม้ยืนต้นที่มีศักยภาพ เช่น พื้นที่ซึ่งเคยเป็นจุดเรียนรู้ดูงาน พื้นที่ที่มีสภาพพื้นที่เหมาะสมต่อการพัฒนาการผลิต หรือพื้นที่ที่มีความต้องการใช้ไม้ยืนต้นสำหรับชุมชน กำหนดพื้นที่การจัดทำแปลงฯ พื้นที่ปลูก 3 ไร่ ต่อ 1 แปลง หรือจุดเรียนรู้ต่อกลุ่ม

3) รัฐสนับสนุนค่าใช้จ่ายแปลงหรือจุดละ 15,000 บาท เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับจัดทำป้ายแปลงแปลงเรียนรู้ ปัจจัยการผลิต วัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร หรือวัสดุอุปกรณ์ที่นำไปใช้ในกระบวนการผลิตและการแปรรูป ค่าจัดทำระบบน้ำ ค่าตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้าง ค่าวิเคราะห์ธาตุอาหารในดิน ผลิภัณฑ์จากบัญชีนวัตกรรม ค่าวัสดุสำนักงาน หรืออื่น ๆ ที่มีความจำเป็นและเหมาะสม โดยวัสดุอุปกรณ์ต้องไม่ใช่ครุภัณฑ์

4) จังหวัด/อำเภอ เก็บข้อมูล แปลง/จุดเรียนรู้ เช่น ข้อมูลการวิเคราะห์ดิน ต้นทุนการผลิต การจัดการแปลง รายได้ กำไรสุทธิ ฯลฯ

ข้อกำหนด การจัดทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีและแปลงเรียนรู้ให้ดำเนินการ ตัวอย่างดังนี้

1) จังหวัดกาญจนบุรี มีกาแฟ 1 กลุ่ม กำหนดจัดทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีกาแฟ 1 แปลง จึงไม่มีแปลงเรียนรู้

2) จังหวัดฉะเชิงเทรา มีมะพร้าว 2 กลุ่ม กำหนดจัดทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีมะพร้าว 1 แปลง จึงไม่มีแปลงเรียนรู้

3) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีกาแฟ 1 กลุ่ม และมะพร้าว 2 กลุ่ม กำหนดจัดทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีมะพร้าว จึงมีแปลงเรียนรู้ 1 แปลง คือ กาแฟ

4) จังหวัดระนอง มีกาแฟ 2 กลุ่ม มะพร้าว 1 กลุ่ม และพืชเคี่ยมมัน (มะม่วงหิมพานต์) 1 กลุ่ม กำหนดจัดทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีกาแฟ 1 แปลง จึงมีแปลงเรียนรู้ 2 แปลง คือ มะพร้าว 1 แปลง และพืชเคี่ยมมัน (มะม่วงหิมพานต์) 1 แปลง

9. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

9.1 ผลผลิต (output)

เกษตรกรผู้ผลิตไม้ยืนต้น จำนวน 2,100 ราย ได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะและการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและแปรรูปไม้ยืนต้นให้ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

9.2 ผลลัพธ์ (outcome)

เกษตรกรไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 สามารถนำความรู้ ทักษะ และเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ไปปฏิบัติในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต แปรรูป หรือพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพดี และมูลค่าสูงขึ้นตามความต้องการของตลาด

9.3 ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

- 1) เกษตรกรผู้ปลูกไม้ยืนต้นได้รับการพัฒนา จำนวน 2,100 ราย
- 2) มีมูลค่าผลผลิตของสินค้าเกษตรไม้ยืนต้นเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 5

เชิงคุณภาพ

- 1) เกษตรกรผู้ผลิตไม้ยืนต้นสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80
- 2) เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรมีประสิทธิภาพและมาตรฐาน และมีปริมาณเพียงพอ กับความต้องการของตลาด

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

10.1 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้รับการพัฒนาความรู้และศักยภาพในการเป็นผู้ประสานงาน และวิทยากรถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตและการแปรรูปไม้ยืนต้นแก่เกษตรกรเบื้องต้นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

10.2 เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การผลิตและการแปรรูปไม้ยืนต้นเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งสนับสนุนให้เกษตรกรนำความรู้ไปปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคุณภาพไม้ยืนต้นเศรษฐกิจให้เป็นสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐาน และเพียงพอต่อความต้องการของประเทศ ตลอดจนปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่เกษตรกร

10.3 เกษตรกรสามารถเพิ่มมูลค่าการผลิตสินค้าไม้ยืนต้นเพิ่มขึ้น มีรายได้ที่เพิ่มขึ้น และมีความมั่นคง ในอาชีพ

11. การติดตามและประเมินผลโครงการ

11.1 การประเมินผลการพัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกร : ผู้เข้าร่วมโครงการต้องผ่านการประเมิน Post – test ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

11.2 จังหวัด 36 จังหวัด ที่มีแปลงทดสอบเทคโนโลยี จังหวัดละ 1 แปลง โดยดำเนินการจัดเก็บ ข้อมูลการดำเนินการทดสอบเทคโนโลยีตามรายพืช ตามแผนการทดสอบที่ได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด และครบถ้วน เมื่อสิ้นสุดโครงการหรือสิ้นสุดการทดสอบเทคโนโลยีในแปลงเรียบร้อยแล้ว ให้ดำเนินการสรุปผลการทดสอบเทคโนโลยีดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะจากการทดสอบ

11.3 จังหวัดทั้ง 41 จังหวัด รายงานผลการดำเนินงาน “โครงการทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพด้วยนวัตกรรมการผลิตไม้ยืนต้น เพื่อความยั่งยืน” ลงในระบบ e-Project เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมตามแผนการปฏิบัติงานโครงการฯ และจัดทำ รายงานผลเมื่อสิ้นสุดโครงการฯ (รวมสรุปผลในข้อ 11.2) เสนอกรมส่งเสริมการเกษตร

11.4 สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากาเกษตรที่ 2 - 6 ติดตามการดำเนินงาน ให้คำแนะนำเจ้าหน้าที่ และเกษตรกร ตลอดระยะเวลาการดำเนินงาน เมื่อสิ้นสุดโครงการฯ รวบรวมข้อมูลจากจังหวัดจัดทำรายงานผล การดำเนินงาน โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพตามบริบทพื้นที่ต่อไป

11.5 ส่วนกลาง ติดตามการดำเนินงาน ให้คำแนะนำเจ้าหน้าที่และเกษตรกร ตลอดระยะเวลา การดำเนินงานโครงการฯ ทั้ง 41 จังหวัด รายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ ลงในระบบ e-Project รายไตรมาส และเมื่อสิ้นสุดโครงการฯ นำข้อมูลที่ได้จากการรายงานสรุปผลของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนากาเกษตรที่ 2 - 6 มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ให้แก่ เจ้าหน้าที่ เกษตรกร และหน่วยงานภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน ในการนำมาเป็นแนวทางการพัฒนาตลาด สินค้าเกษตรต่อไป

12. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กอง/สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร

ชื่อ นางสาวคันสนีย์ นิตธรรมยง
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมไม้ยืนต้น
โทรศัพท์ 0 2940 6079
E-mail : perennial.doae@gmail.com

ชื่อ นางศรัณยา ชูรัตน์
ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
โทรศัพท์ 0 2940 6079
E-mail : perennial.doae@gmail.com

ชื่อ นายภาณุวัฒน์ เนียมสุวรรณ
ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
โทรศัพท์ 0 2940 6079
E-mail : perennial.doae@gmail.com

ชื่อ นางสาวกานต์สินี ทาโพธิ์
ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
โทรศัพท์ 0 2940 6079
E-mail : perennial.doae@gmail.com

ภาคผนวก

ประกอบด้วย

1. จำแนกกิจกรรมรายพืช การกำหนดแปลงทดสอบเทคโนโลยีและแปลงเรียนรู้
 - 1) จังหวัดในสังกัดสำนักงานส่วนเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดราชบุรี
 - 2) จังหวัดในสังกัดสำนักงานส่วนเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3 จังหวัดระยอง
 - 3) จังหวัดในสังกัดสำนักงานส่วนเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4 จังหวัดขอนแก่น
 - 4) จังหวัดในสังกัดสำนักงานส่วนเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 จังหวัดสงขลา
 - 5) จังหวัดในสังกัดสำนักงานส่วนเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่
2. กรอบการจัดทำแปลงทดสอบเทคโนโลยี
 - 1) แปลงทดสอบเทคโนโลยี พืชกาแฟ
 - 2) แปลงทดสอบเทคโนโลยี พืชมะพร้าว
 - 3) แปลงทดสอบเทคโนโลยี พืชไผ่
 - 4) แปลงทดสอบเทคโนโลยีพืชหวาย
 - 5) แปลงทดสอบเทคโนโลยี พืชมะคาเดเมีย
 - 6) แปลงทดสอบเทคโนโลยี พืชมะม่วงหิมพานต์
3. แบบทดสอบความรู้เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการก่อนและหลังการอบรม (Pre – test และ Post – test)
 - 1) แบบทดสอบ พืชกาแฟ
 - 2) แบบทดสอบ พืชมะพร้าว
 - 3) แบบทดสอบ พืชไผ่
 - 4) แบบทดสอบ พืชหวาย
 - 5) แบบทดสอบ พืชมะคาเดเมีย
 - 6) แบบทดสอบ พืชมะม่วงหิมพานต์
4. แบบรายงานและแบบสรุป
 - 1) แบบรายงานผลการดำเนินงานหลังเสร็จสิ้นโครงการ
 - 2) แบบสรุปข้อมูลการจัดทำแปลงต้นแบบการผลิตมีลักษณะอัตลักษณ์ของท้องถิ่นแต่ละจังหวัด

สามารถ Download รายละเอียดตาม QR Code ด้านล่างนี้

